

Buluş nedir?

Buluş, teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin, teknik özelliği olan fikir ürünüdür. Aynı teknik problemin her farklı çözümü farklı bir buluştur.

Patent nedir?

Buluş sahibine, sınırlı bir yer ve süre için üçüncü kişiler tarafından buluşunun başkaları tarafından izinsiz olarak kullanılmasını, üretilmesini, satılmasını, satışa sunulmasını veya ithal edilmesini engelleme hakkını veren koruma belgesidir.

Neden patent verilir?

Patent sistemi, buluş sahiplerine belli bir süre koruma hakkı vermesinin yanı sıra, patentte yer alan tüm bilgileri kamuoyuna açarak, aynı konuda çalışan başkalarının aynı buluşu yeniden üretmek için emek, zaman, maliyet vs. harcamasının engellenmesi için vardır.

Hizmet buluşun patent başvurusu sürecinde patent başvuru işlemlerinin maliyeti kim tarafından karşılanmaktadır?

Patent başvurusunun Marmara Üniversitesi hak sahipliğinde yapılmasına karar verilen buluşların işlem ücretleri üniversite tarafından karşılanacaktır.

TTO aracılığıyla patent başvurusu sürecinde patentin ticarileşmesi kim tarafından takip edilmektedir?

Üniversitenin yönergesine uygun olarak TTO tarafından takip edilmektedir.

Hangi buluşlara patent verilir?

Bir buluşa patent verilebilmesi için üç şartın geçerli olması gerekiyor.

- Yenilik
- Tekniğin bilinen durumunun aşılması
- Sanayide uygulanabilir olması

Hangi buluşlara patent verilemez?

Buluş niteliğinde olmadığı için patent verilemeyecek konular:

- Keşifler, bilimsel teoriler, matematik metotları;
- Zihni, ticari ve oyun faaliyetlerine ilişkin plan, usul ve kurallar;
- Edebiyat ve sanat eserleri, bilim eserleri, estetik niteliği olan yaratmalar, bilgisayar yazılımları;
- Bilginin derlenmesi, düzenlenmesi, sunulması ve iletilmesi ile ilgili teknik yönü bulunmayan usuller.
- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak cerrahi ve tedavi usulleri ile insan, hayvan vücudu ile ilgili teşhis usulleri.

Faydalı Model nedir?

Türkiye’de ve dünyada yeni olan, sanayiye uygulanabilen buluşların sahiplerine 10 yıl süre ile bu buluş konusu ürünü üretme ve pazarlama hakkının tanınmasıdır.

Patent veya Faydalı Model koruma süreleri ne kadardır?

İncelemeli patent 20 yıl,

Faydalı model belgesi 10 yıl süre ile korunur

Faydalı Model tescili için gerekli kriterler nelerdir?

- Yenilik.
- Sanayi’ye uygulanabilirlik.

Patent ve Faydalı Model arasındaki fark nedir?

- Faydalı Modelde, tekniğin bilinen durumunun aşılması kriteri aranmaz,
- Koruma süreleri farklıdır,
- Faydalı model belgesine, ek faydalı model belgesi verilmez,
- İnceleme işlemlerinin olmaması nedeniyle patent verilmesine oranla faydalı model belgesinin verilmesi hem zaman hem de masraf açısından daha elverişlidir.

Başvurumun patent veya faydalı model olduğuna kim karar verir?

Buluşu için Patent ya da faydalı model başvuru sistemlerinden hangisinin seçileceğine başvuru sahibi kendisi karar verir. Faydalı model başvurusu için dikkat edilecek en önemli husus, yeni olmayan ürünler için başvuru yapılmaması gerektiğidir. Yeni olmayan ürünler için başvuru yapıp faydalı model belgesi alınsa dahi, ürünün yeni olmadığına üçüncü kişilerce ispatlanabilmesi durumunda, mahkeme yolu ile belgenin iptali söz konusudur.

Yazılımlara patent alınabilir mi?

Bu durum ülkelerin yasalarına göre değişiklik göstermektedir. Türkiye’de yazılımlar, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümlerince sanat eseri olarak korunmaktadır. Ancak, Avrupa ve Türkiye’de teknik bir yönü olan yazılımlar belirli koşullar altında Avrupa Patent kapsamında patent ile korunabilir.

Patent tescilinde yetkili kurum neresidir?

Ankara’da bulunan Türk Patent ve Marka Kurumu, Kanunlarla Patent tescilinde yetkili kılınmıştır. Türk Patent’te işlem yapma yetkisi de sadece müracaatçılara ve Enstitü Siciline kayıtlı, resmi patent vekillerine de tanınmıştır.

Patent hakkının sona ermesinin sebepleri nelerdir?

Patent hakkı;

- 1.Koruma süresinin dolması;
 - 2.Patent sahibinin patent hakkından vazgeçmesi;
 - 3.Yıllık ücretlerin ve ek ücretlerin öngörülen sürelerde ödenmemesi;
- sebeplerinden birinin gerçekleşmesi ile sona erer.

Patent ile Faydalı Model belgelerinin koruma süreleri uzatılabilir mi?

Hayır uzatılamaz. Patent ve Faydalı Model belgelerinin koruma süreleri uzatılamaz. Ancak inceleme verileri verilen patent için başvuru tarihinden itibaren 7 yıl içinde inceleme talebinin yapılması halinde, incelemeli sisteme geçiş yapılabilir ve inceleme sonucu olumlu olursa, koruma süresi 20 yıla uzatılır.

Patent veya Faydalı Model belgesi ile sağlanan haklar nasıl değerlendirilir? Bir ülkede alınan patent tüm Dünyada geçerli midir?

Buluşların patentle korunması her ülkede geçerli olan ulusal yasalar çerçevesinde sağlanmaktadır. Yani, bir ülkede alınan patent sadece o ülkede geçerlidir. Bir buluşun farklı ülkelerde de korunması için, korunma istenen her ülkede patent başvurusunun yapılması zorunludur.

Tek bir başvuru ile birden fazla ülkede başvuru yapılması olanağını sağlayan Patent İşbirliği Anlaşması, Avrupa Patent Sözleşmesi gibi uluslararası anlaşmalar bulunmaktadır. Türkiye’de söz konusu anlaşmalara taraf olduğundan, bu anlaşmalar vasıtasıyla birden fazla ülkeye aynı anda başvuru yapabilmek mümkündür.

Patent/Faydalı model belgesi hakkı bir bedel karşılığında devredilebilir, lisans sözleşmesi yoluyla kiralanabilir. Ayrıca, bu hak veraset yoluyla varislere intikal ettirilebilir veya rehin edilebilir.

Patent başvurusu yapmadan önce neler yapılmalıdır?

Patent başvurusu yapılmadan önce başvuru sahibinin buluş konusu teknik ile ilgili patent araştırması yapması önerilir. Tekniğin bilinen durumunun araştırılması, buluş sahibine kendi buluşunu mevcut patentlerle karşılaştırma, benzerlikleri ve farklılıkları görme olanağını sağlar. Başvuru sahibi buluşunun yeni olup olmadığı konusunda genel bir fikre sahip olur. Böylece mevcut teknoloji bilinerek yapılan bir patent başvurusunun reddedilme olasılığı azaltılmış olur.

Patent yıllık ücret sistemi nasıldır?

Tescil işlemleri devam etmekte olan ve tescilli Patent veya Faydalı Modellerin korumalarının devam etmesi için, koruma süreleri boyunca her yıl vadesinde Türk Patent Enstitüsü'ne ödenmesi gerekir. Vade tarihi, başvuru tarihine tekabül eden ay ve gündür. Yıllık ücretler vade tarihinde ödenmemesi halinde, gecikme cezasıyla birlikte, vadeyi takip eden altı ay içinde gecikmeli olarak ödenebilir. Bu tarihte de ödenmezse patent hakkı sona erer.

Patentin alınması ne kadar sürmektedir?

Patent başvurusu sonrası talep edilen araştırma raporunun temini, tekrarlanan inceleme talep sayısı ve inceleme rapor(larına) karşı iletilecek görüşe bağlı olarak değişiklik göstermekle birlikte, başvurudan belge alım aşamasına kadar geçecek süreç üç ila dört yıllık bir zamana yayılmaktadır.

Rüçhan hakkı nedir?

Eğer buluşun birden fazla ülkede korunması istenirse, ilk patent başvurusunun herhangi bir ülkede yapılması tarihinden itibaren 12 aylık bir süre içinde aynı buluş için başka bir ülkede başvuru yapma konusunda bir haktan yararlanılabilir, buna rüçhan hakkı denir.

Buluşumu daha önce bir yerde açıklamış olmam patent almamı engeller mi?

Evet engeller. Ancak bir buluşa patent verilmesini etkileyecek nitelikte olmakla birlikte, başvuru tarihinden önceki on iki ay içinde veya rüçhan hakkı talep edilmiş ise rüçhan hakkı tarihinden önceki on iki ay içinde açıklama yapılmış olması buluşa patent verilmesini etkilemez. Patent başvurusunun yapıldığı tarihten önceki 12 aylık sürede buluşun ifşa edilmeden açıklanması Türkiye'deki mevzuata göre hoşgörü süresi olarak adlandırılmaktadır. Hoşgörü süresi bütün ülkelerde bulunan bir uygulama değildir. Geçerli olduğu ülkelerde de süre farklılaşabilmektedir.

Hoşgörü süresi içerisinde yapılacak başvurularda başvurunun Türkiye için 12 aylık hoşgörü süresinin içinde yapılması gerekmektedir. Aksi halde patent hakkı ortadan kalkar.

Lisanslama nedir?

Tescil işlemi kesinleşmiş veya tescil işlemi devam etmekte olan buluşların kullanma yetkisi Türkiye genelinde veya belirli bir bölgede geçerli olacak şekilde lisans sözleşmesiyle bir başkasına verilebilir.

Lisans inhisarı lisans veya inhisarı olmayan lisans şeklinde verilebilir. Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, lisans inhisarı değildir. Lisans veren buluş konusu ürünü kendisi kullanabileceği gibi, üçüncü kişilere aynı buluşa ilişkin başka lisanslar da verebilir. İnhisarı Lisans söz konusu olduğu zaman, başkasına lisans veren başkasına lisans veremez ve hakkını açıkça saklı tutmadıkça kendisi de buluşu kullanamaz.

TÜRK PATENT siciline kayıt edilen lisans veya devir, diğer ülkelerin resmi ofisleri nezdinde de geçerli midir?

Hayır. Patent veya Faydalı Model Belgesi veya başvurusundan doğan hakların ulusal olması nedeni ile lisans veya devir işlemlerinin ilgili ülkenin ulusal resmi kurumunda da sicile kayıt ettirilmesi gerekmektedir